

Ik heb dit boek met zeer groot genoegen gelezen. Over elk der genoemde ziekten geeft schrijver een kort overzicht der geschiedenis, een korte doch zeer voldoende bespreking van het schuldige lagere organisme (als het bekend is), een uitmuntende symptomatologie, een eveneens uitmuntende bespreking der prognose en der behandeling. Bij elk dier ziekten vermeldt hij de voornaamste literatuur met opgave der bladzijden, zoodat men er op vertrouwen kan, dat hij die literatuur ook heeft verwerkt, wat trouwens in de beschrijving der ziekten reeds zeer duidelijk blijkt.

ROLLESTON beheerscht blijkbaar beter dan menigeen zijner landgenooten de moderne talen. Zelfs de Nederlandsche taal is hem niet vreemd, getuige de vermelding van verscheidene Nederlandsche mededeelingen.

Wie zijn kennis over de besproken besmettelijke ziekten, zoowel wat de leer der oorzaken, de leer der verschijnselen, als de behandeling betreft, up-to-date wil maken, vindt in ROLLESTON een volkomen betrouwbaar gids, die hem zonder omhaal de zaken duidelijk mededeelt.

Duitschland en Oostenrijk overstelpen ons reeds jaren lang zóó met boeken over elk onderdeel van onze wetenschap, dat men bijna zou vergeten, dat ook elders knappe vakgenooten werken, die waard zijn door ons te worden geraadpleegd. ROLLESTON is een van hen.

Het boek telt zonder het register 365 bladzijden, heeft een aangename druk en is uitstekend gebonden. Het moge wat duur zijn, het heeft er in- en uitwendig de hoedanigheden voor om het te mogen zijn.

J. KUIPER.

Précis de Pathologie médicale. Maladies infectieuses par FERNAND BEZANÇON, Professeur de Clinique médicale et ANDRÉ PHILIBERT, Professeur agrégé à la Faculté de Médecine de Paris. Editeurs: MASSON et Cie, Paris. 1926. Prijs: f 4.10.

La Collection de *Précis médicaux*, waarvan bovengenoemd werk in 2 deelen, samen 1000 bladzijden octavo, een onderdeel vormt, wordt aangekondigd met de door hun soberheid vertrouwen wekkende woorden: „Cette collection s'adresse aux étudiants pour la préparation aux examens, et à tous les praticiens qui, à côté des grands traités, ont besoin d'ouvrages concis, mais vraiment scientifiques, qui les tiennent au courant.” Dit vertrouwen wordt bij de lezing van het werk over infectie-ziekten niet beschaamd. Alle inheemsche en exotische acute en chronische besmettelijke ziekten worden besproken, de mij uit eigen aanschouwing bekende op uitnemende wijze. Ook vergiftigingen worden behandeld.

Dit werk geeft veel meer dan dat van ROLLESTON. Wie van „velerlei” houdt, kieze het eerste, wie aan „veel” de voorkeur geeft en tevreden is met de ook in Nederland inheemsche besmettelijke

ziekten, kiese ROLLESTON's boek, en wie het geld er voor over heeft, koope beide; ik twijfel niet of hij zal na lezing mijn waardeering voor beide boeken deelen.

J. KUIPER.

Cours de thérapeutique de la Faculté de Médecine de Paris.
Les Progrès récents en Thérapie anti-infectieuse par P. CARNOT, TIFFENEAU, D'HÉRELLE, MERNIL, SALIMBENI, LOUIS CALMETTE, BESREDKA, VINCENT, NETTE et LEVADITI.
 Editeurs: L. B. BAILLIERE et fils. Paris. 1926. Prijs: / 2.95.

De hierboven genoemde geneesheeren, van wie elk zijn sporen heeft verdiend op het gebied der infectieziekten of op dat der chemotherapie, hebben in dit boekje van 308 bladzijden de voordrachten, die zij in den winter van 1925 hebben gehouden als aanvulling van het onderwijs in de therapie aan de Parijsche geneeskundige faculteit, bijeengebracht. Toch is het één geheel. PAUL CARNOT zegt terecht in zijn inleiding: „l'ensemble de ces leçons montre, d'une façon saisissante, la marche en avant d'une science où chaque fait expérimental nouveau a pour conséquence immédiate une application pratique, rendant plus efficace et plus heureuse notre thérapeutique contre les infections.”

De voordrachten zijn, opgenoemd in de volgorde van de namen hierboven genoemd te beginnen met TIFFENEAU, gehouden over: „Les progrès récents de la Chimithérapie anti-infectieuse, les applications des bacteriophages à la thérapeutique anti-infectieuse, les chimithérapies anti-parasitaires, l'état actuel du traitement de la diphtérie, traitement de la méningite cérébro-spinale, traitement sérothérapique des spirochaetoses ictero-hémorrhagiques et des poliomyelites, Thérapeutique spécifique de la tuberculose, vaccinations locales, Thérapeutique des infections anaérobies (tétanos gangrène gazeuse), Thérapeutique préventive et curative pour les sérums de convalescents, état actuel de la chimiothérapie anti-syphilitique”. Een groote verscheidenheid van onderwerpen, waarvan ieder uwer er af en toe een op zijn weg vindt.

De houders dezer voordrachten hebben mijn aanbeveling niet noodig. Voor ieder, die geen tijd heeft dit boek te lezen, haal ik deze regels van LOUIS MARTIN over de diphtherie aan (bldz. 150):

„Le seul traitement dont je vais vous parler sera le traitement par la sérothérapie; je vous rappelle qu'il doit y avoir dans le traitement de la diphtérie deux principes directeurs:

En cas de doute, il faut injecter, c'est le médecin qui doit voir si le malade est suspect de diphtérie ou non, il ne doit pas attendre l'examen bactériologique pour traiter son malade. Je dois aussi vous rappeler la grande supériorité de l'injection précoce.

Lorsqu'une diphtérie est traitée le premier jour, elle guérit dans la proportion de 99 p. 100. Lorsqu'une diphtérie est traitée le 3e jour, il y a déjà plus de 15 p. 100 de décès. Lorsqu'une diphtérie est traitée après le troisième jour, il faut une sérothérapie intensive pour guérir le malade et la mortalité est encore effrayante.